

Strasbourg, 23.10.2018
COM(2018) 800 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Komisjoni tööprogramm 2019

Lubaduste täitmine ja tulevikuks valmistumine

I. Lubaduste täitmine ja tulevikuks valmistumine

Järgmised kuud on Euroopa Liidu jaoks määrava tähtsusega. Järgmise aasta mais hääletavad eurooplased Euroopa Parlamendi valimistel. Nagu komisjoni president 12. septembril 2018 oma kõnes olukorrast Euroopa Liidus rõhutas, näitavad komisjoni tehtavad otsused usaldust Euroopa Liidu suutlikkusele pakkuda lahendusi probleemidele, mida ei suuda lahendada ükski liikmesriik üksi tegutsedes.

Sellisteks probleemideks võib olla vajadus tagada, et Euroopa majanduskasvu taastumine tooks tõesti kasu kõigile, mis tähendab, et tuleb investeerida tuleviku töökohtadesse ja kasutada ära üleminekut digitehnoloogiale ja vähese CO₂-heitelga majandusele. Rändega seotud probleemid, mis on küll väiksemad kui kriisiaastatel 2015–2016, kuid jäävad veel mõneks ajaks meiega ning vajavad jätkusuutlikke lahendusi Euroopa tasandil. Väljakutsed meie demokraatlikele ühiskondadele, väärtustele ja julgeolekule, mis tulenevad terrori- ja küberrünnakutest ja üha enam ka väärtuste levitamise kampaaniatest. Probleemid, mis tulenevad üha ebakindlamaks muutuvast üleilmsest olukorrast, kus demograafiline olukord, konkurents ressursside pärast ja kliimamuutused nõuavad ühiseid jõupingutusi jätkusuutlikkuse suunas, ent kus mõned osalejad on seadnud kahtluse alla oma pühendumuse institutsioonidele ja eeskirjadele, mis on kujundanud meie maailmakorda positiivselt viimase 50 aasta jooksul.

Rohkem kui kunagi varem on Euroopal vaja näidata, et meie liit on ühtne, tugev ja demokraatlik ning et vaid koos saame pakkuda nendele probleemidele lahendusi ja niimoodi kaitsta oma kodanikke ja muuta nad tugevamaks.

Oma iga-aastastes tööprogrammides on praegune komisjon oma ametiaja algusest keskendunud kõige suurematele probleemidele, mille puhul me usume, et Euroopa tegevuse abil saab olukorda muuta. Koos algatustega, mis esitati samal ajal kõnega olukorrast Euroopa Liidus, oleme nüüd esitanud kõik seadusandlikud ettepanekud, mis on vajalikud positiivsete muutuste elluviimiseks Euroopa Komisjoni kümnes prioriteetses valdkonnas aastateks 2014–2019. Koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga on komisjon saavutanud kokkuleppe peaaegu poolte ettepanekute suhtes ning veel 20 % puhul on õigusloomeprotsess jõudsalt edenenu. Nüüd tuleks keskenduda sellele, et muuta ülejäänud ettepanekud, sealhulgas kõik ühisdeklaratsioonid seadusandlike prioriteetidena loetletud ettepanekud õigusaktideks ning neid seejärel tõhusalt rakendada. Komisjoni dialoog Euroopa Parlamendi ja nõukoguga käesoleva tööprogrammi ettevalmistamisel on kinnitanud ühiseid püüdlusi praegust hoogu säilitada ja seda veelgi kiirendada. Nüüd on aeg näidata, et me suudame ühiselt tulemusi saavutada.

Et keskenduda juba esitatud ettepanekutele, sisaldab komisjoni selle aasta tööprogramm üksnes vähesel hulgal uusi algatusi, mis koos nendega, mis esitati juba koos kõnega olukorrast Euroopa Liidus, on esmatähtsad, et saavutada täielikult kümne prioriteediga seotud eesmärgid. Need algatused on suunatud ülesannetele, mis on tarvis veel täita ning mille täitmine nõuab ühist ja otsustavat tegutsemist: viia lõpule töö rändevaldkonnas; tugevdada majandus- ja rahaliitu; tegeleda ülemaailmse kaubandussüsteemi kasvavate pingega;

lahendada jätkuvald probleeme seoses õigusriigi põhimõttega mõnes liikmesriigis ning leida kokkulepe Ühendkuningriigi liidust väljaastumise küsimuses. Samuti pöörab komisjon tähelepanu vastuvõetud õigusaktide rakendamisele ja kehtiva õigustiku hindamisele, et valmistuda tulevikuks, ning teeb ettepaneku rea aegunud ettepanekute ja õigusaktide tagasivõtmiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

Lõpetuseks arendab tööprogramm edasi Sibiu tegevuskava, mis leidis tugevat toetust Euroopa Parlamendis ja mida võeti arvesse ka juhtide tegevuskavas. Sibiu tippkohtumine toimub Euroopa päeval, 9. mail 2019, kuus nädalat pärast Brexitit ja kaks nädalat enne Euroopa Parlamendi valimisi. See on oluline hetk 27 liikmega ELi jaoks, et kujundada oma tulevikku aastaks 2025. Seda arvestades on oluline saavutada enne Sibiu tippkohtumist poliitiline kokkulepe komisjoni ettepaneku kohta, milles käsitletakse lihtsamat ja paindlikumat tulevast eelarveraamistikku. Lisaks sellele teeb komisjon järgmistel kuudel tippkohtumise ettevalmistamisel rea tulevikku suunatud samme, et ELi juhid saaksid taastada usalduse meie 27 liikmega liidu tuleviku vastu.

II. Junckeri komisjoni 10 prioriteedi täielik täitmine enne Euroopa Parlamendi valimisi

Uus hoog töökohtade loomisele ning kasvu ja investeringute edendamisele

Euroopa majandusnäitajad on head. Majanduskasv jõudis 2017. aastal 10 aasta parima tasemeni. Tööhõive ja investeringud on jõudnud tagasi kriisieelsele tasemele ja riikide rahanduse olukord on kõvasti paranenud. Siiski on majanduslik, sotsiaalne ja eelarveseisund liikmesriikides endiselt ebavõrdne. Kuna maailmamajanduse olukord on muutlik, peame me kasutama ära praegust hoogu, et jätkata selliste tegevuspõhimõtete edendamist, mis võimaldavad meil ära kasutada uusi majanduslikke võimalusi ning valmistada oma majandus paremini ette tulevasteks väljakutseteks.

See tähendab, et tuleb jätkuvalt investeerida reformidesse, mis on vajalikud liidu hoidmiseks stabiilse ja jätkusuutliku majanduskasvu teel. Komisjoni tänapäevased, õiglased ja tasakaalustatud ettepanekud 27 liikmega ELi järgmiseks mitmeaastaseks finantsraamistikuks toetavad Euroopa Liidu järgmise aastakümne ühiste eesmärkide elluviimist. Nendes keskendutakse valdkondadele, mille puhul jõudsid ELi juhid Bratislavas ja Roomas kokkuleppele, et neis on liidul paremad võimalused tulemusi saavutada. Need võimaldavad meil tulla toime selliste suurte väljakutsetega nagu noorte töötus, ränne, julgeolek, tehnoloogilised muutused ja digiüleminek ning üleminek säästvamale vähese CO₂-heitega majandusele. Sibiu tippkohtumisel tuleks kinnitada poliitilist kokkulepet tulevase eelarve osas. See näitaks, et 27 liikmega EL on ühtne, selge suunatajuga ning valmis ja võimeline juhtima oma saatust ja suuteline oma kodanikele tulemusi pakkuma.

Avaliku sektori raha on küll vajalik, et stimuleerida õigeid investeringuid, kuid kokkuvõttes on siiski ettevõtjad need, kes töökohti ja majanduskasvu loovad. Seetõttu peame ka edaspidi suurendama olemasolevate ressursside finantsvõimendust. Euroopa investeerimiskavaga

(Junckeri kava) on juba loodud 344 miljardit eurot täiendavaid investeeringuid, ületades seega kava algset eesmärki, milleks oli 315 miljardit eurot, ja sellega peaks loodama 1,4 miljonit töökohta ja suurendatama ELi SKPd 2020. aastaks 1,3 % võrra. Junckeri kava on tugevdatud ja laiendatud, et kaasata 2020. aasta lõpuks hinnanguliselt 500 miljardit eurot täiendavaid investeeringuid. Komisjon teeb edusammudest kokkuvõtte ja otsib uusi viise, kuidas edendada investeerimist, sealhulgas tulevase InvestEU programmi raames.

Samuti peame jõudma kokkuleppele ülejäänud ettepanekute osas, et soodustada üleminekut ringmajandusele, mis toetab innovatsiooni, töökohtade loomist ja majanduskasvu ning soodustab nappide ressursside säästvat kasutamist. Kiire kokkulepe ühekordselt kasutatavat plasti käsitleva ettepaneku suhtes on vajalik, et vähendada kahjuliku plastprügi kogust meie ookeanides ja meredes ning anda ettevõtjatele tugev stiimul otsida jätkusuutlikke ja uuenduslikke alternatiive. See ergutab Euroopa innovatsiooni ja annab Euroopa ettevõtjatele tehnoloogilise edumaa nende ülemaailmsete konkurentide ees, edendades nii kestlikku majanduskasvu ja töökohtade loomist.

Ühendatud digitaalne ühtne turg

Digitaalne ühtne turg toob juba praegu eurooplastele kasu: rändlustasud on kaotatud, kodanikud saavad nüüd nautida oma filmide, spordisaadete, muusika, videomängude ja e-raamatute tellimusi kõikjal ELis ning alates käesoleva aasta detsembrist saavad nad teha internetis oste ilma põhjendamatu, nende elukohast sõltuva diskrimineerimiseta.

30st seadusandlikust algatusest, mis komisjon on digitaalse ühtse turu jaoks teinud, on 18 nüüdseks õigusaktina vastu võetud. Nüüd on väga tähtis ka ülejäänud ettepanekud, sealhulgas autoriõigusi, e-privatsust ja lepinguõigust käsitlevad ettepanekud vastu võtta. On oluline luua kiiresti Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik, et aidata ELil säilitada ja arendada küberturvalisuse valdkonna tehnoloogilist ja tööstuslikku võimekust, mis on vajalik liidu digitaalse ühtse turu turvalisuse tagamiseks.

Me jätkame tööd seoses tehisintellekti arendamisega, võimaldades koordineeritud meetmeid kogu Euroopa Liidus ning jätkates mitmesuguseid varem sel aastal võetud meetmeid. Komisjon ja kõrge esindaja esitavad ka uue ühise tegevuskava, et võidelda internetipõhise väärinfo levikuga Euroopas, mis õõnestab kodanike usaldust demokraatlike protsesside ja institutsioonide vastu ning kahjustab meie sõltumatut ja vaba meediat. See on teema, mille käsitlemine on eriti oluline enne järgmisel aastal toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi.

Samuti koostame me soovitusel luua elektrooniliste tervisekaartide vahetamise Euroopa vorming. See lihtsustab patsiendiandmete piiriülest vahetamist, toob kasu patsientidele ja tervishoiuteenuste osutajatele ja aitab tervishoiuteenuste digitaliseerimise kaudu edendada meditsiini arengut. Rahvatervise valdkonnas on kavas esitada ka põhjalik raamistik endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kohta.

Vastupidav energialiit ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika

Viimase nelja aasta jooksul on EL investeerinud energialiitu, et edendada kestlikku, sõltumatut ja turvalist energiavarustust kodanike jaoks. Me oleme juhtinud ülemaailmset kliimamuutuste vastast võitlust ja oleme ainus suur majandus, kes on võtnud õiguslikke meetmeid, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 40 % kooskõlas Pariisi kokkuleppega.

Me peame jätkama tööd, et tagada kaasseadusandjate vaheline kokkulepe paketi „Puhas energia kõigile eurooplastele“ ülejäänud ettepanekute kohta. Et parandada ELi energia siseturu toimimist ja edendada solidaarsust liikmesriikide vahel, on oluline, et kaasseadusandjad lepiksid kokku ühiseeskirjades Euroopa gaasiturule sisenevate gaasijuhtmete kohta ning võtaksid vastu elektriturgu käsitlevad uued õigusaktid. Samuti peame jõudma kokkuleppele komisjoni ettepanekutes liikuvuspaketi „Liikuvus Euroopas“ raames, et tagada ohutu, keskkonnahoidliku ja ühendatud liikuvuse tegevuskava õigeaegne rakendamine, ning komisjoni ettepanekutes kestliku rahastamise kohta, et kaasata erakapitali, mis on vajalik ELi kliimateetmete ja kestliku arengu tegevuskava toetamiseks.

Nende meetmete õigeaegne vastuvõtmine tagab, et ELi 2030. aasta kliimapoliitikat toetavad vahendid ja selle poliitika õigusraamistik on paigas. Koos aitavad need kliima- ja energiapoliitika meetmed saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise aastaks 2030 umbes 45 %, ületades Pariisi kokkuleppes tulenevat ELi kohustust vähendada heitkoguseid aastaks 2030 vähemalt 40 % võrreldes 1990. aastaga. Samuti aitavad need meil püsida trajektoiril, et saavutada aastaks 2050 kavandatud heitkoguste vähendamine 60 %. See ei ole ELi jaoks siiski piisav panus Pariisi kokkuleppes ettenähtud temperatuurieesmärkide saavutamiseks. Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimases eriaruandes kinnitatakse ühemõtteliselt kliimamuutuste kahjulikku mõju ning seda arvesse võttes pakub komisjon Katowices 2018. aasta detsembris toimuva kliimamuutuste konverentsi eel välja ELi kasvuhoonegaaside heite pikaajalise vähendamise strateegia. Samuti esitame aruande energialiidu olukorra kohta ning edusammude kohta, mis on tehtud, et toetada Euroopa juhtpositsiooni akude valdkonnas.

Tugevama tööstusbaasiga, süvendatud ja õiglasem siseturg

2018. aastal täitub 25 aastat ühtse turu loomisest. Moodustades viiendiku maailma majandusest, on ühtne turg ainulaadne nähtus, ning see on Euroopa suurim väärtus, mille kaudu saab luua majanduskasvu ja aidata Euroopa ettevõtetel hästi toime tulla, innovatsiooniga tegeleda ja töökohti luua. Meie kollektiivne mõjuvõim võimaldab meil olla tõeline standardite kehtestaja ja üleilmne võrdluspunkt sellistes valdkondades nagu andmekaitse, suurandmed, tehisintellekt ja automatiseerimise, ning levitada sel moel oma väärtusi ja kujundada ülemaailmset majandust.

Nüüd peame täitma oma lubaduse kasutada maksimaalselt ära ühtse turu potentsiaali kõigis selle mõõtetes. Oluline on saavutada kokkulepe kaupade ja teenuste pakettide raames esitatud ettepanekute kohta, et tagada ohutud tooted ja tugevdada usaldust ühtse turu vastu. Me peame suurendama jõupingutusi, et jõuda kokkuleppele äriühingu tulumaksu ühtses konsolideeritud maksubaasis ning õiglast ja tõhusat digitaalmajanduse maksustamise korda käsitlevates ettepanekutes, et kõik ettevõtted, nii suured kui ka väikesed, maksaksid õiglase

osa maksudest seal, kus nad teenivad oma kasumit. Samuti on aeg jõuda kokkuleppele õiglaselt ja tõhusa käibemaksu ettepanekute suhtes, et lihtsustada süsteemi eelkõige väikeettevõtjate jaoks, teha see pettusekindlamaks ja ajakohastada langetatud käibemaksu määrade kehtestamise süsteemi. Kokkuleppele tuleb jõuda ka äriühinguõigust käsitlevate ettepanekute suhtes, tagamaks, et äriühingute õigust liikuda ja oma tegevus teise riiki üle viia ei kuritarvitata maksudest kõrvalehoidumiseks või töötajate õiguste õõnestamiseks. Samuti vajavad kiiret kokkulepet õigusakti ettepanekud, mis käsitlevad „Uut kokkulepet tarbijatega“. Selle uue kokkuleppega aidatakse ajakohastada ja lihtsustada tarbijakaitsealaseid õigusakte ja kehtestatakse esindushagi abil tugevdatud individuaalne õiguskaitsemehhanism.

Täielikult toimiv kapitaliturgude liit sügavate ja likviidsete turgudega on esmatähtis finantsstabiilsuse saavutamiseks, ühtse turu toetamiseks ja ELi ettevõtjate, sealhulgas väiksemate äriühingute rahastamisallikate mitmekesistamiseks. On viimane aeg jõuda kokkuleppele üleeuroopalist personaalset pensionitoodet, Euroopa turu infrastruktuuri reformi ja ELi finantsjärelevalvekorra parandamist käsitlevate ettepanekute suhtes ning ettevõtete maksejõuetust, restruktureerimist ja teise võimaluse andmist käsitleva ettepaneku suhtes. Kokkulepe tuleb saavutada ka muude kapitaliturgude liidu ettepanekute suhtes, mis käsitlevad ühisrahastamist, pandikirju, investeerimisfondide piiriülese turustamise lihtsustamist, VKEde avalikel turgudel noteerimise toetamist ning proportsionaalsemaid ja tõhusamaid õigusnorme investeerimisühingute jaoks. Pidades silmas hiljuti ilmsiks tulnud tõsiseid rahapesujuhtumeid finantssektoris, on oluline jõuda kiiresti kokkuleppele ettepanekutes luua tugevam rahapesuvastane järelevalve, et tagada eeskirjade parem järelevalve ja jõustamine kogu ELis.

Lisaks tulemuste saavutamisele ettevõtluses aitab ühtne turg tagada ka ranged sotsiaalsed standardid ja töötajate kaitse. Aasta tagasi, Göteborgi sotsiaaltippkohtumisel kuulutasid Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon välja Euroopa sotsiaalõiguste samba. Komisjon on oma pädevuste raames teinud selle järelmeetmetena konkreetseid algatusi. Nüüd on vaja kokkulepet Euroopa Tööjõuameti loomiseks ning kokku tuleb leppida ka ettepanekutes, mille eesmärk on saavutada parem töö- ja eraelu tasakaal ja luua läbipaistvamad ja prognoositavamad töötingimused kõigile, sealhulgas ebatüüpilise lepinguga töötajatele. Me peame kokkuleppele jõudma selles, et läbi vaadatakse liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastuseeskirjad ning õigusaktid, milles käsitletakse töötajate kaitset vähki tekitavate kemikaalide eest ja sotsiaalkaitse kättesaadavust. Samuti on aeg viimistleda lõpuni Euroopa ligipäätavuse akt, et puuetega inimesed saaksid tõhusamalt teostada oma võrdset õigust osaleda täiel määral ühiskonnas ja tööturul.

Ühtse turu säilitamine, jõustamine ja süvendamine on pidev ülesanne. Me peame tegelema allesjäänud lünkadega ja parandama ühtse turu toimimist. Kokkulepe menetluses olevates seadusandlikes ettepanekutes ja õigusaktide nõuetekohane rakendamine liikmesriikides on seega äärmiselt oluline. Pidades silmas juhtide arutelu detsembris toimival Euroopa Ülemkogu kohtumisel, esitab komisjon teatise, milles keskendutakse allesjäänud tõkete kõrvaldamisele ja tegevusvalikutele, et tagada, et Euroopa kasutab ära muutuva ülemaailmse keskkonna uued võimalused.

Sügavam ja õiglasem majandus- ja rahaliit

1. jaanuaril 2019 tähistame me oma ühisraha 20. aastapäeva. Eurot kasutab 19 liikmesriigis iga päev 340 miljonit eurooplast. Euroalalt saadakse peaaegu 85 % 27 liikmega Euroopa Liidu SKPst. See tuli toime meie eluaja kõige keerulisema finantskriisiga ja väljus sellest tugevamana. Nüüd on aeg keskenduda selgemalt strateegilisele rollile, mida euro peaks etendama rahvusvahelisel tasandil, ning tugevdada selle aluseid. Kapitaliturgude liidu täielik väljakujundamine on selles kontekstis eriti oluline.

Samuti on oluline viia ellu ettepanekud, mis on osa tegevuskavast, mille eesmärk on süvendada majandus- ja rahaliitu, sealhulgas rakendada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames kavandatud eelarvevahendid. See annab majandus- ja rahaliidule – eelkõige Euroopa stabiliseerimisfunktsiooni ja reformide tugiprogrammi kaudu – vahendid makromajandusliku vastupidavuse parandamiseks, struktuurireformide elluviimiseks ja lähenemise tugevdamiseks. Juunis 2018 toimunud euroala tippkohtumisel, kus osalesid kõik liikmesriigid, leppisid juhid kokku pangandusliidu väljakujundamises, sealhulgas luues ühise kaitsemeetme ühtsele kriisilahendusfondile ja liikudes Euroopa hoiuste tagamise skeemi suunas. Samuti leppisid nad kokku tugevdada Euroopa stabiilsusmehhanismi rolli kriisijuhtimise vahendina ja seda edasi arendada. Seda tööd tuleb käsitleda prioriteedina, ent samas on vaja jõuda kiiresti kokkuleppele ettepanekutes, mis käsitlevad riskide vähendamist pangandussektoris, ning viivislaenude vähendamise pakettis. Vastupanuvõimeline euroala eeldab vastupanuvõimelisi liikmesriike ja uut hoogu saanud majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist. Seda eesmärki silmas pidades jätkab komisjon Euroopa poolaasta tugevdamist ja keskendumist liikmesriikide toetamisele ja juhendamisele jätkusuutliku, kaasava ja pikaajalise majanduskasvu saavutamiseks.

Kaubandus: tasakaalustatud ja edumeelne kaubanduspoliitika, et ohjata üleilmastumist

Euroopa Liit on oma suuruse, ühiste väärtuste ja eesmärkide tõttu olnud ainsana võimeline sõlmima kaubanduslepingud maailma 69 riigiga, kes annavad 40 % maailma sisemajanduse koguproduktist. Kuid üha suurenevad pinged ja puudulik prognoositavus maailmakaubanduse korralduses tähendavad, et me peame jätkuvalt kinnitama oma pühendumust säilitada eeskirjadel põhinev rahvusvaheline süsteem ja seda tugevdada. Euroopa Liidu ajaloo kõige suurema kaubanduslepingu, ELi ja Jaapani vahelise majanduspartnerluslepingu kiire sõlmimine on jõuline märk sellest pühendumusest. Samuti töötame selle nimel, et tagada Singapuri ja Vietnamiga sõlmitud lepingute kiire jõustumine ning läbirääkimiste lõpuleviimine nende lepingute puhul, mille suhtes on saavutatud põhimõtteline kokkulepe (Mehhiko) või mis on juba lõppjärgus, näiteks lepingud Tšiili ja MERCOSURiga. Me peame tegema ka võimalikult palju edusamme teistes käimasolevates kaubandusläbirääkimistes, sealhulgas Austraalia ja Uus-Meremaaga.

ELil on põhjust olla kindel ja veendunud meie kaubandussuhetes, kuid me ei tohi olla naiivsed. On oluline, et kaasseadusandjad lepiksid kiiresti kokku ettepanekus välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute kohta, et jälgida ja hoida ära välismaiseid ülevõtmisi, mis võiksid kahjustada ELi huve. Samuti on liikmesriikidel nüüd viimane aeg ületada ummikseis seoses ettepanekuga rahvusvaheliste hangete instrumendi kohta, et saaksime vältida ELi ettevõtete diskrimineerimist kolmandate riikide hanketurgetel, ning leppida kokku

kahesuguse kasutusega kaupade eeskirjade reformis, et kaubandust ei saaks kunagi kuritarvitada kattevarjuna kaupadele, mida saab kasutada põhiliste inimõiguste rikkumiseks.

Vastastikusel usaldusel põhinev õigusruum ja põhiõigused

Põhiõiguste kaitse ja julgeolek on olnud viimase nelja aasta prioriteet. Et viia lõpule töö tõhusa julgeolekuliidu saavutamiseks, on nüüd väga oluline jõuda kokkuleppele ettepanekutes õiguskaitseasutuste piiriülese juurdepääsu kohta elektroonilistele tõenditele, lõhkeainete lähteainete turustamise ja kasutamise kohta, isikutunnistuste turvaelementide parandamise kohta ning õiguskaitseasutuste piiriülese juurdepääsu kohta finantsandmetele ja nende andmete kasutamise kohta. Me peame minema veelgi kaugemale, et võtta terroristidelt tegutsemiseks vajalikud vahendid, võttes meetmeid terroristliku veebisisu leviku tõkestamiseks ja laiendades Euroopa Prokuratuuri mandaati, lisades sellesse võitluse piiriülese terrorismi vastu.

Et tagada Euroopa infosüsteemide arukam ja tõhusam koostalitlusvõime julgeoleku, rände ja piirihalduse valdkonnas, tuleks kiiresti kokkuleppele jõuda ettepanekus nende süsteemide koostalitlusvõime kohta ning ajakohastada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi, Eurodac-süsteemi ja viisainfosüsteemi.

Nagu hiljutistest skandaalidest (näiteks Dieselgate, Luxleaks, Panama dokumendid ja Cambridge Analytica) ilmnes, on rikkumisest teatajatel oluline roll sellise ebaseadusliku tegevuse paljastamisel, mis kahjustab avalikke huve ning kodanike heaolu. Seega on vaja kokku leppida paremas kaitses ELi õiguse rikkumisest teatajatele.

Samuti peame tagama, et EL suudaks pakkuda tõhusamat abi loodusõnnetuste tõttu kannatada saanud inimestele, saavutades kokkuleppe Euroopa Liidu kodanikukaitse mehhanismi (rescEU) käsitlevas ettepanekus.

Õigusriigi põhimõtete järgimine, mis on üks liidu väärtustest, on esmatähtis demokraatia ja põhiõiguste austamise seisukohast. See on oluline ka selleks, et tagada Euroopa Liidu toimimine – siseturuna ja alana, kus õigusakte rakendatakse ühetaoliselt ja eelarvet täidetakse nõuetekohaselt ning kus liikmesriigid ja nende kodanikud saavad töötada üheskoos vastastikuse usalduse vaimus ühiste eesmärkide nimel. Asutamislepingutes sätestatud menetlust selle kindlaks määramiseks, kas esineb väärtuste, eelkõige õigusriigi põhimõtete olulise rikkumise ilmne oht, on alustatud kahe liikmesriigi suhtes. Samuti on üha suuremaid kahtlusi mitme teise liikmesriigi suhtes. Selle tulemusena süveneb arusaam, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peavad tegema rohkem õigusriigi põhimõtte toetamiseks ja jõustamiseks. Seda arvestades kavatakse komisjon esitada algatuse, mille eesmärk on tugevdada veelgi 2014. aasta õigusriigi raamistikku.

Uue rändepoliitika suunas

Rändesurve on jätkuvalt Euroopa kodanike üks peamisi mureküsimusi, hoolimata asjaolust, et kriis on ületatud. Korralik rändehaldus jääb probleemiks veel paljudeks aastateks ja nõuab igakülgset reageerimist.

Euroopa Liitu ebaseaduslikult saabunute arv on vähenenud 95 % võrreldes tiptasemega oktoobris 2015. Siiski on see aasta näidanud, kui tähtis on säilitada valvsus kõigil rändeteedel, sest Vahemere keskosa rändeteel on ränne oluliselt vähenenud, kuid Vahemere ida- ja lääneosa rändeteedel on see suurenenud. Rändeteed ja nende valikut mõjutavad tegurid muutuvad pidevalt ja me peame tulevikuks valmis olema. Endiselt on prioriteediks leppida kokku hästi toimiv Euroopa ühine varjupaigasüsteem, mis põhineb vastutuse ja solidaarsuse põhimõtetel. Viis seitsmest esialgsest ettepanekust süsteemi reformimiseks on ajutiselt või osaliselt kokku lepitud ja nüüd tuleb teha viimased sammud nende vastuvõtmiseks, viies sisse muudatused uue Euroopa Liidu Varjupaigaameti operatiivsuutlikkuse tugevdamiseks, mis pakuti välja koos kõnega olukorrast Euroopa Liidus. Samal ajal tuleb meil keskendada jõupingutused kokkuleppe saavutamisele järelejäänud kahe ettepaneku suhtes: Dublini süsteemi reform ja varjupaigamenetluste määrus.

Usaldusväärne rändepoliitika tähendab, et kodanikel peab olema kindlustunne, et me haldame tõhusalt oma välispiire ning suudame kaitsta neid, kes seda vajavad, ja saata tagasi need, kes kaitset ei vaja. Meie tagasisaatmispoliitika järjepidevuse ja tõhususe tugevdamine ning ebaseadusliku rände stiimulite vähendamine on üliolulised ning komisjon on esitanud selleks vajalikud ettepanekud. Samamoodi peame leppima kiiresti kokku tagasisaatmisdirektiivi reformis ning tugevdama Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti suutlikkust, luues 2020. aastaks 10 000 Euroopa piirivalveametnikust koosneva alalise korpuse, tugevdades selle volitusi tagasisaatmise valdkonnas ja võimaldades sel tegutseda laiemalt väljaspool Euroopa Liitu asuvates partnerriikides.

Samal ajal peab Euroopa tegelema rohkem ka seadusliku rändega. Me peame suutma tegeleda piisavalt tööturu vajadustega ja oskuste nappusega tulevikus, pidades samal ajal silmas ELi huve. Seetõttu on oluline kokku leppida ELi muudetud sinise kaardi süsteem, mis muudab kõrge kvalifikatsiooniga kolmandate riikide kodanikele Euroopasse tööle tuleku lihtsamaks ja atraktiivsemaks ning aitab parandada meie majanduse tulemusi.

Detsembris 2018 avaldab komisjon teatise vastastikuse viisavabaduse kohta, et teha kokkuvõtte olukorrast ja võimalikest edasistest sammudest seoses vastastikkuse põhimõtte kohaldamata jätmisega Ameerika Ühendriikidega viisapoliitika valdkonnas.

Tugevam tegija rahvusvahelisel tasandil

Kui me oleme koos, on Euroopal piisavalt kaalu, et olla maailmaareenil tugev tegija, tegutsedes rahu, kestliku arengu, julgeoleku ja stabiilsuse saavutamise nimel, toetades samal ajal demokraatiat, kaitstes inimõigusi ja edendades õigusriigi põhimõtet.

Selle tagamiseks ja kõrvuti pingutustega kavandatavates rahastamisprogrammides kokkuleppele jõudmiseks, et toetada Euroopa ülemaailmset rolli, kutsub komisjon jätkuvalt üles võtma kiiresti järeelmeetmeid oma algatusele tõhusama otsustusmehhanismi loomiseks ELi ühises välis- ja julgeolekupoliitikas. Samuti jätkab komisjon tööd ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia rakendamisel, eelkõige seoses India, Ladina-Ameerika ja Kesk-Aasiaga.

Jätkatakse tööd uue Euroopa–Aafrika kestliku investeerimise ja töökohtade loomise alliansi rakendamiseks. Selleks täiendatakse ja rakendatakse ELi välisinvesteeringute kava, et saavutada selle auahnet eesmärki võimendada aastaks 2020 jätkusuutlikke investeeringuid kuni 44 miljardi euro ulatuses.

Prioriteediks jääb naabruspoliitika rakendamine nii ida kui ka lõuna pool asuvate riikidega. Seoses ELi laienemisega esitab komisjon igal aastal aruanded kõigi tehtud edusammude kohta suhetes kõigi asjaomaste partneritega. Lisaks hindab komisjon Bosnia ja Hertsegoviina taotlust saada kandidaatriigiks ja võtab selle kohta vastu arvamuse.

Demokraatlike muutuste liit

Viimase nelja aasta jooksul on komisjon püüdnud muuta Euroopa Liitu demokraatlikumaks, näiteks muutes poliitika kujundamise avatuks kodanike panusele, parandades komisjoni otsusetegijate ja huvirühmade vaheliste kohtumiste läbipaistvust, avaldades kaubanduslepingute läbirääkimisvolitused ja juurutades poliitika kujundamisse parema õigusloome põhimõtted. Olulisi uuendusi on tehtud Euroopa tasandi erakondade rahastamise eeskirjadesse – see suurendab Euroopa tasandi erakondade ja nende liikmeserakondade vaheliste seoste läbipaistvust, parandab demokraatlikku legitiimsust, kuna rahastamine kajastab paremini valijate valikuid, ja tugevdab õigusnormide täitmise tagamist, et vältida avaliku sektori kulutuste kuritarvitamist.

Et kaitsta meie demokraatlikke väärtusi, tuleb tagada, et tulevased valimised toimuksid vabalt ja õiglaselt, seetõttu on oluline kiiresti kokkuleppele jõuda ettepanekus uute õigusnormide kohta, millega meie demokraatlikke protsesse kolmandate riikide manipulatsioonide ja erahuvide eest paremini kaitsta. Samuti tuleks esmajärjekorras kokkuleppele jõuda ettepanekus lubada määrata karistusi Euroopa erakondadele, kes on kasutanud isikuandmeid ebaseaduslikult selleks, et tahtlikult mõjutada Euroopa Parlamendi valimiste tulemusi.

Euroopa kodanikualgatused on ainulaadne ja uuenduslik viis, kuidas kodanikud saavad osaleda ELi tasandil tegevuskava koostamises, kutsudes komisjoni üles võtma meetmeid nende jaoks olulistest küsimustes. Et muuta vahend kasutajasõbralikumaks ja võimaldada sel saavutada oma täielikku potentsiaali, on oluline jõuda kiiresti kokkuleppele määruse reformis, et kodanikel oleks lihtsam alustada ja toetada uusi algatusi. Me vastame ka avalike konsultatsioonide käigus väljendatud kodanike soovidele, näiteks oleme esitanud ettepaneku kaotada kaks korda aastas toimuv kellakeeramine.

Oma ametiaja algusest peale on praegune komisjon rõhutanud, et liit peaks keskenduma rohkem olulistele küsimustele ja et parandada tuleks ELi tegevuse demokraatlikku legitiimsust. Selle oluline aspekt on tagada subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine. Komisjon esitab koos käesoleva tööprogrammiga teatise, milles sätestatakse, kuidas kavatsime tugevdada subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete rolli ELi poliitika kujundamisel, toetudes rikkalikule panusele, mis saadi subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse rakkerühmalt juhtlausega „Teeme vähem, aga paremini“. Seda tehakse osana ulatuslikumast parema õigusloome tegevuskavast, mis sisaldab ka kavandatud kokkuvõtet, nagu seda pooldab rakkerühm. Teatisega on kaasas aastaaruanded Euroopa

Komisjoni ja liikmesriikide parlamentide suhete ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta.

III. Anda eurooplastele uut lootust seoses liidu tulevikuväljavaadetega

Sibiu tippkohtumine 9. mail 2019 toimub pöördelisel ajal – kuus nädalat pärast Brexitit ja kaks nädalat enne Euroopa Parlamendi valimisi. See on aeg, mil ELi juhid saavad taastada usalduse uue 27 liikmega liidu tuleviku vastu. Komisjon aitab kaasa Sibiu kohtumisele eelnevale ja sellele järgnevale protsessile mitme aruande ja teatisega, pidades silmas 2025. aastat. Esitatud on või esitatakse algatused, mille eesmärk on:

- tugevdada euro rahvusvahelist rolli osana üldistest jõupingutustest tugevdada Euroopa suveräänsust;
- laiendada kvalifitseeritud häälteenamuse kasutamist ning võimaldada tõhusamat otsuste langetamist sellistes tähtsates valdkondades nagu maksu- ja sotsiaalpoliitika, et ELi ühtse turuga seotud õigusaktid saaksid pidada sammu majanduslike ja ühiskondlike arengusuundumustega, ning mitmes välissuhete sihtvaldkonnas, et pakkuda meie ühisele välis- ja julgeolekupoliitikale õigeid otsustusvahendeid;
- arutleda teemal „Säästva Euroopa suunas aastaks 2030“ ÜRO kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas Pariisi kliimakokkuleppe järelmeetmena;
- sillutada teed energia- ja kliimapolitiika uuele institutsioonilisele raamistikule, tuues välja võimalused, kuidas laiendada kvalifitseeritud häälteenamuse kasutamist ja reformida Euratomi asutamislepingut;
- tugevdada veelgi 2014. aasta õigusriigi raamistikku;
- anda ülevaade sellest, kuidas muuta liit teabevahetuse mõttes ühtsemaks, tugevamaks ja demokraatlikumaks.

IV. Brexit ja valmisolek

Kuigi tehtud on märkimisväärseid jõupingutusi, et saavutada kokkulepe Ühendkuningriigi korra kohase Euroopa Liidust väljaastumise kohta ning koostada ELi ja Ühendkuningriigi tulevaste suhete raamistik, on vaja teatavaid meetmeid, et kohandada ELi õigustikku seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega sõltumata läbirääkimiste tulemustest. Lisaks kuuete seadusandlikule aktile, mis on juba kaasseadusandjatele esitatud, võtab komisjon vastu veel kaks Brexitiks valmisolekut käsitlevat õigusakti ettepanekut, milles käsitletakse vastavalt Ühendkuningriigi kodanikele esitatavaid viisanõudeid pärast Ühendkuningriigi väljaastumist ning primaar- ja lõppenergia tarbimise näitajate kohandamist energiatõhususe alastes õigusaktides. Ettepanekud esitatakse novembris 2018, et kaasseadusandjatel oleks enne väljaastumise kuupäeva piisavalt aega nende vastuvõtmiseks.

Komisjon esitab enne 2018. aasta lõppu ka mitu delegeeritud õigusakti ja rakendusakti, mis on vajalikud Brexitiks valmisoleku kontekstis. Komisjon jätkab läbirääkimiste edenedes olukorra tähelepanelikku jälgimist ning pakub vajaduse korral välja täiendavaid meetmeid, võttes nõuetekohaselt arvesse aega, mida kaasseadusandjad oma tööks vajavad.

V. Parem õigusloome ning ELi õiguse rakendamine ja selle täitmise tagamine

Oma ametiaja algusest saadik on praegune komisjon tugevalt panustanud paremasse õigusloomesse ning sellest on saanud osa komisjoni „DNAst“. OECD hiljuti koostatud pingereas kuulub komisjon parema õigusloome valdkonnas parimate hulka. Et neid edusamme veelgi kindlustada, teeme praegu kokkuvõtet meie parema õigusloome poliitikast ning esitame kevadel aruande tulemuste ja saadud kogemuste kohta. Senikaua pöörame aga erilist tähelepanu meie parema õigusloome vahendite kasutamisele kehtivate poliitikapõhimõtete kontrollimiseks ja selle tagamiseks, et need on endiselt eesmärgikohased ja väldivad tarbetuid kulusid. Käesoleva tööprogrammi II lisas on esitatud kõige olulisemad hindamised ja toimivuskontrollid, mida meil on kavas teha, sealhulgas REFITi platvormi arvamuste järelmeetmed. Platvorm jätkab tööd ja võtab eeldatavasti peagi vastu uusi arvamusi. Pärast seda esitab komisjon üksikasjaliku ülevaate kõigi varasemate ja uute arvamuste järelmeetmetest veebis REFITi tulemustabelis ja teises iga-aastases koormusanalüüsis.

Iga eeskiri, olgu see kui tahes hoolikalt koostatud ja ette valmistatud, on tõhus ainult siis, kui seda ka tegelikult nõuetekohaselt rakendatakse. Seetõttu pöörab komisjon õigusaktide nõuetekohase kohaldamise tagamisele endiselt sama suurt tähelepanu kui nende algsele koostamisele. Liidu õiguse tõhusaks rakendamiseks on väga oluline, et komisjoni ja liikmesriikide vahel toimuks tihe koostöö ja teabevahetus. Me jätkame dialoogi liikmesriikidega, et toetada neid ELi õiguse rakendamisel. Eelolevatel kuudel tuleb teha suuri jõupingutusi seoses hiljuti vastu võetud või peagi vastuvõetavate õigusaktide ülevõtmise ja rakendamise protsessiga. Samal ajal peab komisjon ka edaspidi esmatähtsaks tuvastada ELi õiguse tõsiseid rikkumisi, mis kahjustavad ELi õigusnormide lisaväärtust, ning võtab vajaduse korral karme meetmeid, nagu tehti hiljuti näiteks õhukvaliteedi valdkonnas.

VI. Kokkuvõte

Ametiaja viimased kuud on olulised, et näidata kodanikele, et me oleme täitnud oma töökohtade loomise ning majanduskasvu, õigluse ja demokraatlike muutuste tagamise tegevuskava. Komisjoni 2019. aasta tööprogrammis on visandatud selge ja keskendatud tegevuskava, et täiendada tööd, mida me lubasime teha käesoleva ametiaja alguses. Komisjon jätkab tihedat koostööd Euroopa Parlamendi ja nõukoguga selle tegevuskava täitmiseks, võttes vastu ja rakendades kõik komisjoni tehtud ettepanekud. See ühine Euroopa jõupingutus on otsustava tähtsusega, kui me soovime näidata kodanikele, et Euroopa Liit suudab sihipärase ja tõhusa töö ning reaalsete tulemuste kaudu palju ära teha. 9. mail Sibius saame ka näidata, et 27 liikmega Euroopa Liidul on selge tulevikunägemus ja tugevam vundament, et luua tugev, ühtne ja suveräänne Euroopa.